

TRDNEJŠA POVEZAVA MED GRADBENIMI PODJETJI

GAST-nova poslovna skupnost

Več kot deset let je minilo od takrat, ko so tri naša največja gradbena podjetja – Gradis in Slovenija ceste-Tehnika iz Ljubljane ter Primorje iz Ajdovščine odločila ustanoviti posebno organizacijsko obliko – GAST. Le-ta je imel nalogo koordinatorja del pri gradnji posameznih odsekov avtoceste Dolgi most–Razdrto.

V tem času je GAST prerasel začetno obliko in pokazala se je potreba po trdnejši povezavi med temi gradbenimi podjetji, ki pogosto skupno prevzemajo gradbena dela, največkrat pri izgradnji modernih cest in avtocest. Zato so se delavci teh podjetij odločili združiti v poslovno skupnost, da bi s tako združenim delom in združenimi sredstvi dosegli med drugim:

- hitrejši razvoj socialističnih samoupravnih in družbenoekonomskih odnosov ter krepitev materialne osnove dela,

- skupen in usklajen razvoj vseh treh podpisnic samoupravnega sporazuma o združevanju v poslovno skupnost GAST,

- razvijanje odnosov pri pridobivanju dohodka na podlagi ustvarjenega skupnega prihodka, oziroma skupnega dohodka,

- popolnejše izkoriščanje razpoložljivih kapacitet, delovnih sredstev in kadrov,
- skupno prevzemanje del doma in v tujini

- večjo poslovno učinkovitost in poslovno varnost,
- skupne ukrepe za izboljšanje družbenega in osebnega standarda delavcev ipd.

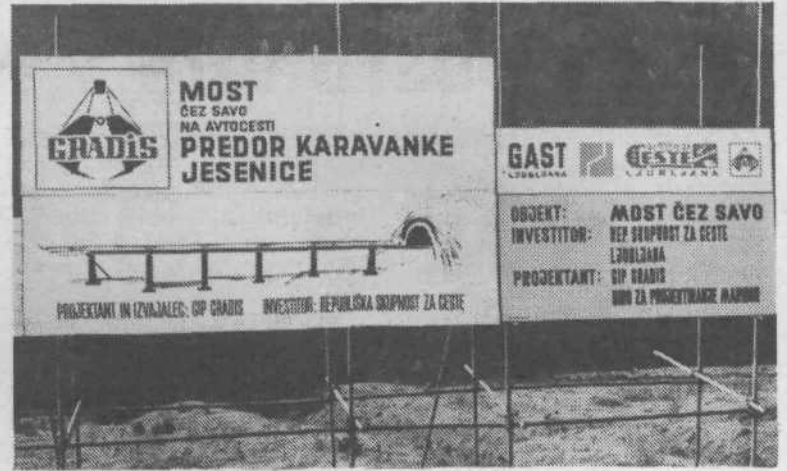
Referendum za združitev v poslovno skupnost je bil istočasno (26. februarja) v vseh treh organizacijah in je v vseh treh tudi uspel.

Z združitvijo v poslovno skupnost GAST se ni spremenil položaj delovnih organizacij in njihovih TOZD. Poslovna skupnost bo imela skupščino poslovne skupnosti, izvršni odbor in poslovodni organ. Imela bo tudi svojo delovno skupnost, v kateri bodo opravljali razvojno-tehnično delo, dela v zvezi z marketingom, organizacijsko informacijska dela, finančna in kadrovska splošna dela. Poslovna skupnost bo imela kolegijski poslovodni organ, njegov predsednik bo generalni direktor.

Vse tri sedanje članice poslovne skupnosti GAST so sodelovale med drugim tudi pri gradnji zelo zahtevnega odseka avtoceste Vrhnika–Dolgi

most, ki je speljan preko Ljubljanskega barja, sedaj pa gradijo zahodno ljubljansko obvoznico. Poslovna skupnost GAST bo sodelovala tudi pri prevzemu gradbenih del pri gradnji karavanškega predora z vsemi spremljajočimi objekti in cestnimi povezavami.

Cveto Pavlin

DELOVNA PROSLAVITEV JUBILEJEV

60-letnica velike železničarske stavke na Zaloški cesti

Letošnje praznovanje jubilejev zveze komunistov in revolucionarnega delavskega gibanja bo strnjeno na prireditvah ob 60-letnici velike železničarske stavke. Proslave in prireditve bodo trajale vse leto, imele pa bodo predvsem delovnoslovesni značaj.

To pomeni, da bodo aktivnosti na tem področju usmerjene k oživiljanju revolucionarnih in delovnih tradicij s prikazom pogojev, razmer in procesov v vseh obdobjih naše revolucije. Na osnovi tako izdelanega programa se bodo predvsem mladi laže seznanjali z razvojem razmer in dogodkov in še posebej z vlogo delavcev-železničarjev v revoluciji. Prav iz železničarskih vrst so namreč izšli številni prvi vodilni komunisti na Slovenskem, v številnih železničarskih družinah pa se je ohranila ta borbena tradicija vse do današnjih dni. Pri oblikovanju programa proslav je bil upoštevan sedanji gospodarski položaj in stabilizacijska prizadevanja, kar bo proslavam dajalo še posebej delovni značaj.

Prireditve in proslave bodo potekale v številnih železniških vozliščih, naštejemo naj predvsem tiste, ki bodo v Ljubljani. O prireditvi v kulturnem domu Ivana Cankarja, kjer je nastopila ob svoji tridesetletnici folklorna skupina »Tine Rožanc«, smo že poročali. Ta prireditev je bila hkrati uvod v sklop proslav ob 60-letnici velike železničarske stavke.

Do 15. aprila bosta izšli dve publikaciji, in sicer: spominski almanah o železničarski in splošni stavki leta 1920, kjer bo objavljeno dokumentarno gradivo, časopisna poročila, spominska pričevanja in fotografije o stavki, o spopadu na Zaloški cesti ter o odmevih na te dogodke. V tem času pa bo izšla tudi knjiga »Slovenski železničarji pod italijansko okupacijo v Ljubljanski pokrajini«. Knjiga bo obravnavala nastanek in razvoj organizacije osvobodilne fronte in oblike narodnoosvobodilnega boja na železnici v letih 1941–1943.

12. aprila bodo v Festivalni dvorani v Ljubljani podelili 300 delavcem Železniškega gospodarstva zlate spominske značke za 30-letno neprekinjeno delo na železnici. Iste dne pa bo organiziran tudi spominski pohod planinskega društva Železničar. S traso pohoda in načinom prijave zanj vas bomo seznanili v prihodnji številki.

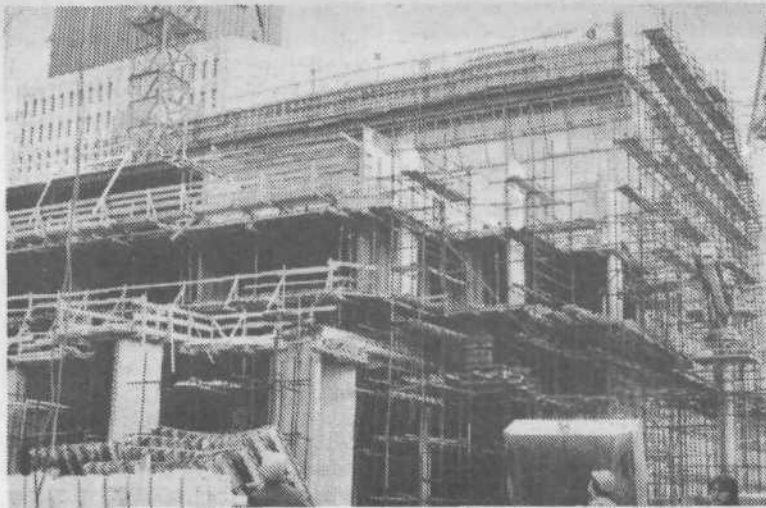
Na sam praznik dneva železničarjev, 15. aprila, bodo v hali Jurček na Gospodarskem razstavišču odprli razstavo likovnih in literarnih del nagrajencev natečaja »Bogo Flan-

der-Klusov Joža«, ki ga je razpisalo Železniško gospodarstvo. Razstava bo odprta do 19. aprila, razstavljeni pa bodo nagajeni likovni in literarni prispevki osnovnošolcev na temo – železničarska stavka in njen vpliv ter pomen na revolucionarni razvoj naših narodov in narodnosti. Ob tej priložnosti velja poudariti, da se je letošnjega natečaja udeležilo kar 11.180 učencev osnovnih šol s 3780 literarnimi in 7400 likovnimi prispevki. Razpis je torej dobro uspel, še zlasti, če upoštevamo, da je bilo hkrati v Sloveniji še več nagradnih razpisov, ki pa še zdaleč niso bili tako odzivni.

Še dve prireditvi se bosta zvrstili na ta dan. V Festivalni dvorani bodo podelili tradicionalne 15-aprilske nagrade delavcem, kolektivom in železničarskim društvom v okviru Jugoslovanskih železnic kot najvišje priznanje za izredne uspehe na samoupravnem področju, na tehnično-tehnološkem in drugih področjih dela in življenja železničarjev.

Popoldne ob 16. uri pa bo osrednja spominska slovesnost ob 60-letnici železničarske stavke ob spomeniku padlim na Zaloški cesti. Na slovesnosti bo prikazano revolucionarno vrenje delavskega razreda od leta 1920 do danes.

OLGA MEŽAN

Prenova starih mestnih predelov Ljubljane

(nadaljevanje s 1. strani)

Vsa ta raziskovalna dejavnost v minulih letih je znatno pripomogla k poenotenju pogledov na prenavo mestnih predelov, potrdila nujnost in izvedljivost prenove in nakazala izhodiščne prijeme za nadaljevanje akcije. S tem so podani osnovni strokovni pogoji, da se lotimo izvajanja tistega dela akcijskega programa za uresničevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v Ljubljani, ki se nanaša na prenavo.

Pri presoji dosedanjega strokovnega dela, ki ga v nadaljevanju povzemamo, velja izpostaviti zlasti naslednje splošne ugotovitve:

- v stavbnem skladu je približno tretjina vsega družbenega bogastva, zato

rej je gospodarjenje s tem bogastvom zelo važna sestavina občje družbenoekonomske politike;

- prenova pomeni usposobitev starega mestnega tkiva vsaj za enostavno reprodukcijo, ali drugače povedano – pomeni ustavev stopnjujočega propadanja in odmiranja starih mestnih predelov, njihovo socialno in ekonomsko poživitev in usposobitev, zato da se organsko vključijo v življenje mesta;

- prenova starih mestnih predelov je tehten prispevek k gospodarski stabilizaciji in pomeni vračilo tistega, kar dolgujemo sami sebi.

I. Vzroki propadanja starih mestnih predelov

1. Glavni vzroki

Propadanje starih mestnih predelov je zlasti po drugi svetovni vojni skupna značilnost mnogih mest. Gre za posledico neobvladanih zakonitosti nagle rasti mest.

Velik razmah industrializacije je sprožil naval podeželskih prebivalcev v mesta. Njihova nastanitev se je reševala z izgradnjo takoimenovanih delavskih naselij na obrobju mesta. Ker je bila vsa pozornost usmerjena v nove gradnje, se starejših mestnih predelov in zgodovinskega jedra ni obnavljalo, začela so stagnirati.

Delovno in pridobitno sposobno prebivalstvo iz teh predelov se seli v zelene oaze predmestnih vil, staro mestno jedro s svojim propadajočim stanovanjskim skladom pa ostaja na razpolago tistim, ki

iz kakršnihkoli razlogov ne morejo priti do boljše nastanitve. Tako se v starih stanovanjskih predelih koncentrirajo najbolj siromašno prebivalstvo (nastajajo »slumi«), boljše in reprezentativnejše zgradbe ob njih in zlasti mestno središče pa zasedajo gospodarske in upravno-administrativne dejavnosti (»city«).

2. Ljubljana ni izjema

Precej teh značilnosti je dokaj izrazitih tudi v stari Ljubljani. Ima visoko poprečno starost prebivalstva, majhen priliv mladih družin, demografski prirastek upada, visoko fluktuacijo priseljencev, ki še nimajo stalnega bivališča itn. Če omenimo še osamljenost in zapuščenost ostarele prebivalstva in slabe higienske razmere, je očitno, da se ta predel spreminja v žari-

šče socialnih problemov. Vse to je razvidno že iz zunanje podobe stavbnega sklada.

V Ljubljani smo sicer proces preobrazbe osrednjih mestnih predelov v izrazito poslovne in upravne predele v zadnjih letih zavirali, vendar pa to ni zaviralo propadanja obstoječega gradbenega tkiva.

Propadanje je zaznavno tudi v nekaterih drugih predelih Ljubljane. Predvsem gre za stare poselitve v takoimenovanih enofunkcionalnih naseljih (barakarska naselja, naselja z enodružinskimi hišami vrtičkarjev), ki so nastala kot »hitra in nujna« rešitev perečih stanovanjskih problemov, izvirajočih iz nagle rasti mestnega prebivalstva. Ta naselja so bila slabo zgrajena, zato so kmalu dotrajala; običajno so